

Kongruencije

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10 | Nivo: Gimnazija

KONGRUENCIJE

1. Pojam i osnovna svojstva kongruencija

Ako su $a, b \in \mathbb{Z}$ i $m \in \mathbb{Z}$ i ako $m|a-b$, onda kažemo da su a i b kongruentni po modulu m i to pišemo ovako: $a \equiv b \pmod{m}$. Poslednji zapis zovemo još i kongruencijom. Svaka kongruencija po modulu m definisana je za jednu relaciju na $\mathbb{Z}$ ovako: $a \sim_m b \Leftrightarrow a \equiv b \pmod{m}$.

$\sim_m$ je relacija ekvivalencije

Dokaz:

Refleksivnost: $a \in \mathbb{Z}$ $a \sim_m a \Leftrightarrow a \equiv a \pmod{m} \Leftrightarrow m|a-a \Leftrightarrow m|0$ a ovo je tačno.

Simetričnost: $a, b \in \mathbb{Z}$

$a \sim_m b \Rightarrow a \equiv b \pmod{m} \Rightarrow m|a-b \Rightarrow a-b = km \Rightarrow b-a = m(-k) \Rightarrow m|b-a \Rightarrow$

$b \equiv a \pmod{m} \Rightarrow b \sim_m a$

Tranzitivnost: $a, b, c \in \mathbb{Z}$

$a \sim_m b \wedge b \sim_m c \Rightarrow a \equiv b \pmod{m} \wedge b \equiv c \pmod{m} \Rightarrow m|a-b \wedge m|b-c \Rightarrow$

$a-b = mk \wedge b-c = ml; k, l \in \mathbb{Z} \Rightarrow a-b+b-c = mk+ml \Rightarrow a-c = m(k+l) \Rightarrow$

$m|a-c \Rightarrow a \equiv c \pmod{m} \Rightarrow a \sim_m c$.

Svaku klasu $\mathbb{Z}/\sim_m$ zovemo klasom ostatka mod m . Skup svih klasa zovemo potpunim sistemom ostatka mod m . Kako svaka relacija ekvivalencije vrši particiju skupa na disjunktne klase, to su klase ostataka disjunktne i njihova unija je čitav $\mathbb{Z}$. Potpun sistem ostataka zadajemo pomoću predstavnika klasa. Obično se biraju: $0, 1, 2, \dots, m-1; 1, 2, \dots, m; \dots$ Izbor može biti po želji. Nekad je zgodno birati negativne predstavnike.

Izvedimo sada neka svojstva kongruencija:

Teorema 1: Ako je $a \equiv b \pmod{m}$ i $c \equiv d \pmod{m}$, onda je:

$a+c \equiv b+d \pmod{m}$

$a \cdot c \equiv b \cdot d \pmod{m}$

$ka \equiv kb \pmod{m}, (k \in \mathbb{Z})$

Dokaz:

1) $a \equiv b \pmod{m} \wedge c \equiv d \pmod{m} \Rightarrow m|a-b \wedge m|c-d \Rightarrow m|(a-b+c-d) \Rightarrow m|(a+c-(b+d)) \Rightarrow a+c \equiv b+d \pmod{m}$.

2) $a \equiv b \pmod{m} \wedge c \equiv d \pmod{m}$

$\Rightarrow m|a-b \wedge m|c-d$

$\Rightarrow m|(a-b)(c-d)$

$\Rightarrow m|ac-ad-bc+bd$

$\Rightarrow m|ac-bd-ad-bc+bd+bd$

$\Rightarrow m|ac-bd-d(a-b)-b(c-d)$

$\Rightarrow m|ac-bd$

$\Rightarrow ac \equiv bd \pmod{m}$

3) $a \equiv b \pmod{m}$

$\Rightarrow m|a-b$

$\Rightarrow m|k(a-b)$

$\Rightarrow m|ka-kb$

$\Rightarrow ka \equiv kb \pmod{m}$

Napomena: Videli smo da kongruencija ostaje istinita ako levu i desnu stranu pomnožimo istim brojem.

Postavlja se pitanje da li se ona može deliti celim brojem različitim od nule. Da to ne može pokazuje ovaj primer: $35 \equiv 20 \pmod{m}$ ne povlači $7 \equiv 4 \pmod{m}$.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com